

Nieuwsbrief nr. 3/2011

Stelselwijziging certificatie Arbeidsomstandigheden

Inleiding.

In de vorige nieuwsbrief is aangekondigd dat SZW, voor zoveel mogelijk werkvelden, vóór eind 2011 de nieuwe schema's voor aanwijzing en toezicht zal publiceren en in werking zal laten treden. Dit is ook gelukt, in ieder geval voor de werkvelden asbest, drukapparatuur, liften, machines, explosieveilig gereedschap (ATEX) en persoonlijke beschermingsmiddelen. Als u deze nieuwsbrief leest is de ministeriele regeling met daarbij als bijlagen de betreffende schema's in de Staatscourant gepubliceerd (<http://tinyurl.com/6cd3rga>). In deze nieuwsbrief gaan we graag in op de details van deze 'eerste fase' van de stelselherziening, en leggen we uit wat de invoering ervan in de praktijk betekent. Daarbij ligt de nadruk op de gevolgen voor de certificerende instellingen en voor hun certificaathouders. De nieuwsbrief sluit af met een korte vooruitblik naar de volgende stappen in de stelselwijziging.

Op welke werkvelden veranderen de eisen?

Werkveld	WDA&T	WSCS
Asbest	Persoonscertificatie	DAV
		DTA
Asbest	Procescertificaat	Asbestverwijderingsbedrijf
		Asbestinventarisatiebedrijf
Liften	Nieuwbouw en gebruiksfase	[1]
Drukapparatuur	Drukapparatuur	[1]
Machines	Machines	[2]
PBM's	Persoonlijke beschermingsmiddelen	[2]
ATEX	Explosieveilig materieel	[2]

Op het terrein van certificatie zijn er twee soorten eisen

Eisen waar een *certificerende instelling* aan moet voldoen om door de minister van SZW te kunnen worden aangewezen: deze eisen zijn opgenomen in de zogenaamde

Werkveldspecifieke Documenten voor Aanwijzing en Toezicht (WDA&T's);
Eisen waaraan de *certificaathouder* (of het te certificeren *product*) moet voldoen om een certificaat of een typekeuring te verkrijgen: deze eisen zijn opgenomen in de Werkveld Specifieke Certificatie Schema's (WSCS'en).

Verschillen tussen de werkvelden

Alleen voor het werkveld *asbest* –de eerste vier van de hierboven genoemde certificaten- worden zowel alle nieuwe WDA&T's als alle nieuwe WSCS'en ingevoerd.

Voor de werkvelden *drukapparatuur* en *liften* worden op dit moment alleen de nieuwe eisen aan de certificerende instellingen doorgevoerd (WDA&T's). Voor de 'certificaathouders' (drukvaten en liften) blijven de bestaande eisen van kracht en verandert er nu dus nog niets. Voor drukapparatuur en voor liften worden de nieuwe WSCS'en in de loop van 2012 ingevoerd.

Voor *explosieveilig materieel, machines en persoonlijke beschermingsmiddelen* worden ook alleen de nieuwe eisen aan de certificerende instellingen ingevoerd. Omdat voor deze werkvelden de eisen rechtstreeks volgen uit Europese richtlijnen, zijn hier geen certificatieschema's nodig. De eisen hebben betrekking op typekeuringen die vereist zijn om een product op de Europese markt te brengen. SZW mag deze EU-eisen niet aanpassen en daarom zullen er voor deze werkvelden ook later geen WSCS'en worden ingevoerd.

Wanneer worden de nieuwe eisen van kracht?

De nieuwe eisen aan de certificerende instellingen (de WDA&T's) worden per 1 januari 2012 van kracht. De eisen (de WSCS'en) aan de asbestinventarisatie- en verwijderingsbedrijven en voor de persoonslicenties asbest (Deskundig Toezicht houder Asbestverwijdering en Deskundig Asbest Verwijderaar) worden op 1 februari 2012 van kracht. De reden hiervoor is dat deze certificaathouders voldoende tijd moeten hebben om te kunnen voldoen aan de nieuwe certificatie-eisen.

Wat verandert er voor certificerende instellingen?

CKI's geven certificaten af. Een CKI mag alleen certificaten afgeven als deze beschikt over een geldige aanwijzing van de minister van SZW. Om voor aanwijzing in aanmerking te komen, moet de (kandidaat-)CKI aan alle eisen in het zogenaamde schema voor aanwijzing en toezicht voldoen. Om een aanvraag voor aanwijzing bij het ministerie van SZW in te kunnen dienen zal de CKI zich eerst moeten laten beoordelen op deze eisen door de Raad voor Accreditatie (RvA). Onder het 'oude' stelsel werden (aspirant)CKI's die voor een aanwijzing door SZW in aanmerking wilden komen, getoetst door de Inspectie Werk en Inkomen (tegenwoordig Team Certificatie van de Arbeidsinspectie)

Een certificerende instelling wordt voortaan vooraf op alle eisen inhoudelijk getoetst door de Raad voor Accreditatie. Daarna zal jaarlijks worden gecontroleerd of nog steeds aan alle eisen wordt voldaan. De kosten voor een beoordeling door de RvA worden gedragen door de CKI's. De kosten voor de eerste beoordeling worden echter door SZW vergoed, indien de CKI's hun beoordeling binnen 5 maanden na het van kracht worden van een WDA&T een beoordelingsaanvraag bij de RvA indienen. De beoordelingsaanvraag leidt tot een overeenkomst tussen RvA en CKI, waarmee de CKI akkoord gaat met jaarlijkse controle audits. Op de website van de RvA zal onder het kopje 'documenten' de beleidsregel BR020 worden gepubliceerd waarin informatie te vinden is over de beoordelingsprocessen. Indien een CKI niet meer aan de gestelde eisen voldoet, zal dat blijken uit de beoordelingen

van de RvA of uit onderzoeken van de Arbeidsinspectie. Op dat moment zal het ministerie, op basis van criteria die in een beleidsregel[3] zijn vastgelegd, corrigerende maatregelen opleggen.

Sancties en maatregelen

Certificaathouders

In het nieuwe systeem is de vrijheid voor certificerings- en keuringsinstellingen (CKI's) om zelf te bepalen of aan certificaathouders sancties worden opgelegd in belangrijke mate weggenomen.

In de arboregeling is beschreven welke 4 typen sancties een CKI kan opleggen:

Waarschuwing;

Voorwaardelijke intrekking: certificaat vervalt automatisch indien tekortkoming niet binnen opgelegde termijn is opgelost;

Schorsing: certificaathouder mag totdat de tekortkoming is opgelost geen werkzaamheden verrichten waarvoor het certificaat vereist is;

Onvoorwaardelijke intrekking: certificaat wordt ingetrokken en een nieuw certificaat mag pas na 12 maanden weer opnieuw worden aangevraagd

In ernstige situaties, zoals een onmiddellijk dreigend gevaar voor gezondheidsschade, kan de CKI als aanvulling een schorsing opleggen die onmiddellijk ingaat en vooraf gaat aan de hiervoor genoemde sancties. Certificaathouders die van mening zijn dat de sanctie op onjuiste feiten is gebaseerd kunnen dat in de zienswijze periode van 2 weken kenbaar maken aan de CKI. In die periode is de sanctie wel opgelegd, maar nog niet van kracht. Na deze 2 weken wordt de sanctie van kracht, maar kan de certificaathouder een bezwaar indienen bij de CKI. Het indienen van een bezwaar heeft echter geen opschortende werking. De CKI kan uitzonderingen maken op het sanctiebeleid zoals uit het certificatieschema in gevallen van kennelijke onredelijkheid. Dit is pas mogelijk nadat de certificaathouder tijdens de zienswijze periode overtuigende argumenten aanvoert. De CKI en haar procedures moeten voldoen aan de Algemene Wet Bestuursrecht.

CKI's

Audits van de Raad voor Accreditatie of toezichtonderzoek door de Arbeidsinspectie kan aan het licht brengen dat CKI's niet meer voldoen aan alle eisen. Afhankelijk van de aard en mate van tekortkomingen zal het ministerie van SZW dan een van de volgende maatregelen opleggen:

Waarschuwing;

Voorwaardelijke intrekking: aanwijzing CKI vervalt automatisch indien tekortkoming niet binnen opgelegde termijn is opgelost;

Schorsing: CKI mag totdat de tekortkoming is opgelost geen werkzaamheden verrichten waarvoor de aanwijzing geldig is;

Onvoorwaardelijke intrekking: aanwijzing wordt ingetrokken en een nieuwe aanwijzing mag pas na 12 maanden weer opnieuw worden aangevraagd.

Aan de verleende aanwijzing kunnen ook nadere voorwaarden worden verbonden.

De criteria voor toepassing van de genoemde maatregelen zijn gepubliceerd in een beleidsregel[4]. Deze beleidsregel wordt voor een werkveld van kracht zodra voor dat werkveld een of meer nieuwe schema's (WDA&T en/of WSCS) van kracht worden.

Overgangperiode voor CKI's

De aanwijzing door SZW van een CKI voor een specifiek werkveld blijft geldig gedurende de resterende looptijd van de aanwijzing. Indien de CKI binnen 5 maanden na het van kracht worden van een nieuw WDA&T een beoordelingsaanvraag bij de RvA heeft ingediend, loopt de aanwijzing door totdat de beoordeling door de RvA is afgerond, ook al is de officiële looptijd korter. Indien de beoordelingsaanvraag niet binnen 5 maanden na het van kracht worden van het nieuwe WDA&T is ingediend, eindigt de aanwijzing wel aan het eind van de officiële looptijd van de aanwijzing die bestond voor het van kracht worden van het nieuwe WDA&T. In alle gevallen eindigen bestaande aanwijzingen aan het eind van 24 maanden na het van kracht worden van een nieuw WDA&T van rechtswege.

Alle CKI's worden geacht een nieuw certificatieschema (WSCS) toe te passen vanaf het moment dat dit van kracht wordt. Dus ook al is een CKI nog niet aangewezen op grond van het nieuwe WDA&T. Is er tijdig (binnen 5 maanden) een verzoek om herbeoordeling gedaan, dan zal tot het moment van heraanwijzing op grond van het nieuwe WDA&T op de CKI toezicht worden gehouden op grond van de oorspronkelijke aanwijzing, tenzij het cruciale aspecten betreft, die kunnen leiden tot duidelijk risicovolle situaties.

Wanneer gelden nieuwe certificatie eisen voor de certificaathouder

De nieuwe eisen voor certificaathouders gelden vanaf het moment dat deze van kracht worden. Bijvoorbeeld in het geval van asbest is dat 1 februari 2012. CKI's moeten de nieuwe eisen toepassen vanaf dat moment. In de praktijk betekent dit dat de certificaathouders bij het eerstvolgende bezoek van een CKI aan de nieuwe certificatie eisen moeten voldoen. Indien Tenzij bij een audit van de CKI blijkt dat men niet aan de nieuwe certificatie eisen voldoet, blijft de looptijd van het de aanwezige aanwijzing onveranderd.

Kern van wijzigingen certificatie arbeidsomstandigheden.

Harmoniseren	Actualiseren	Expliciteren
de procedure voor beoordeling, aanwijzing enz. van CKI's wordt geuniformeerd; er komt meer samenhang in de looptermijnen van aanwijzingen; er komt meer uniformiteit in de eisen aan CKI's, ongeacht werkterrein; toezicht en controle worden op dezelfde wijze opgezet; een vaste structuur in schema's voor aanwijzing en toezicht en in	eisen worden geactualiseerd; verwijzingen naar allerlei documenten, richtlijnen enz. worden opgeschoond; overtollige zaken worden geschrapt; tegenstrijdigheden (juridische weeffoutjes) worden rechtgezet alles weer eens goed doorgelicht en opgeschud; aanvullende eisen voor bijv. onafhankelijkheid (asbest).	eisen zó geformuleerd dat ze toetsbaar en eenduidig zijn; minder ruimte voor eigen interpretatie door CKI's (en door SZW); minder ruimte om 'naar eigen inzicht te handelen'; corrigerende maatregelen zijn beter op te leggen.

certificatieschema's;
afstemming met
accreditatienormen.

Sharida Abid Ali, Bernard Bennink, Hennie Bijman, Frits Claus en Marcel Wilders

[1] Voor de gebruikskeuringen van Liften en Drukapparatuur wordt het nieuwe WDAT gebruikt in combinatie met de nu nog geldige "oude"certificatieschema's. Deze oude schema's worden vervangen door nieuwe schema's in een van de volgende fases van de stelselwijziging certificatie

[2] Voor Machines, Persoonlijke beschermingsmiddelen en Explosieveilig materieel bestaan geen gebruikskeuringen. Het bedrijf typekeuringen bij het op de Europese markt brengen van nieuwe producten. Hierbij bestaat geen nationale beleidsruimte en gelden uitsluitend de voorschriften op basis van EU-richtlijnen. Om die reden zijn geen certificatieschema's nodig.

[3]Zie: <http://tinyurl.com/5u2d9ee>

[4] Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 6 juli 2010, nr. G&VW/GW/2010/3375, Beleidsregel maatregelenbeleid certificatie instellingen (Beleidsregel maatregelenbeleid certificering Arbeidsomstandighedenwet en Warenwet): <http://tinyurl.com/5u2d9ee>

Terug naar boven

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor jou is bestemd. Indien je niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan je is toegezonden, word je verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.